

Põlva Vallavolikogu hariduskomisjoni, Põlva Vallavalitsuse ja Põlva valla koolide esindajate töökoosoleku protokoll.

Põlva

09.02.2023

Algus kell 15.00

Lõpp kell 16.55

Osalesid: Anti Rüütli, Liisa Maasik, Nele Risttee, Taavi Tobreluts, Martti Rõigas, Koit Nook, Aigi Tiks, Ülle Saar, Jaanus Prükk, Eve Salundi, Margo Hussar, Sandra Kripson, Signe Aarla, Pirjo Pall, Tiia Tenno, Janely Trahv, Piret Valdmaa, Triinu Laan, Tiina Annuk, Inge Kalle, Vaike Soosaar, Kersti Lillo, Siret Rammul, Jaan Konks, Annika Muuga

Koosolekut juhatas abivallavanem Koit Nook ja protokollis Aigi Tiks.

Sissejuhatav informatsioon

Põlva Vallavolikogu võttis 21.12.2022 vastu otsuse nr 1-3/12 „Põlva valla haridusvõrgu ümberkorraldamise algatamine“. Vallavolikogu otsustas alustada Põlva valla haridusvõrgu ümberkorraldamise ettevalmistamist, kaasates haridusasutuste töötajad, hoolekogud ja õpilasesindused. Eesmärgiks seati Põlva valla haridusvõrgu ümberkorraldamise tegevuste läbiviimine ja rakendamine 1. septembriks 2024. aastal.

On toimunud kaks Põlva Vallavolikogu hariduskomisjoni, Põlva Vallavalitsuse ja haridusasutuste juhtide töökoosolekut. 10.01.2023 koosolekul lepitati kokku, et tegevused jätkuvad valdkondlikes töörühmades - lasteaiad eraldi ja koolid eraldi ning töörühma kaastakse igast asutusest hoolekogu esindaja ja õpetajate esindaja.

On toimunud kolm lasteaeade töörühma koosolekut (18.01; 25.01; 01.02), protokollid ja ettekannete slaidid on Põlva valla kodulehel – [valdkond haridus](#)

Põlva Vallavalitsus on esitanud Põlva vallavolikogule kaks eelnõud:

1. Kauksi Põhikooli tegevuse lõpetamine
2. Põlva valla koolieelsete lasteasutuste ümberkorraldamine

Peateema – Põlva valla haridusvõrgu ümberkorraldamise arutelu.

1. Ülevaade Põlva valla eelarvest ja hariduskuludest, Martti Rõigas
2. Haridusvõrgu ümberkorraldamise põhjused ja eesmärgid, Koit Nook

Ülevaade Põlva valla eelarvest ja hariduskuludest – Martti Rõigas
Protokollile lisatud slaidid.

Valla eelarve suurim probleem on, et põhitegevuse kulud kasvavad kiiremini (19,0%), kui tulud (14,9%). See trend on jätkuv, mitte ühe aasta küsimus.

Valla kogueelarve põhitegevuse kuludest 64% ehk 16 miljonit moodustavad tööjõukulud (kõik valdkonnad koos), millest 29% kaetakse riigieelarvelisest toetusest ja 71% Põlva valla omatuludest.

Üldhariduskoolide tööjõukulud:	
õpetajad	4 192 839
juhtkond	343 200
muu personal (sh tugispetsialistid)	2 124 376
KOKKU	6 660 415
sh toetus riigi eelarvest	4 393 820
sh valla omavahendid	2 266 595

Põlva vald ei tule riikliku haridustoetusega välja, sest koolivõrk pole efektiivne. Haridusvaldkonnal on valla eelarves suurim osakaal (54%), mis pole kindlasti halb. Seejuures on igal aastal ja ka 2023. aastal palgad suurenenud, aga kärpimine on toimunud majanduskulude osas. Nõnda (palgad kasvavad ja majanduskulusid kärbitakse) ei saa aga jätkuda mitmel järjestikusel aastal. Samas on Põlva valla eelarves mitmed muud kulud muutumatud juba mitu aastat, näiteks projektide toetused. Samuti ei saa jätta hooldamata teid või osutamata sotsiaalteenuseid. Eesmärk ei ole haridusvaldkonnast raha vähemaks võtta, vaid olemasoleva ressursiga paremini/optimaalsemalt toimetada.

Rahvastikuregistri andmetel on Põlva valla elanike arv pidevas kahanemises. Sama tendents on iseloomulik tervele Põlva maakonnale ja kogu Kagu-Eesti regioonile.

	01.01.2017		Liidetud vastava piirkonna külade, alevike ja linna elanike arvud 01.01.2023	Kahanemine 2017-2023
Ahja vald	1023		853	-17%
Laheda vald	1184		1115	-6%
Mooste vald	1452		1265	-13%
Vastse-Kuuste vald	1197		1099	-8%
Põlva vald	9548		9103	-5%
Kokku viis omavalitsust	14404	Põlva vald alates 2018	13435	-7%
Põlva maakond	28508		24369	-15%

Põlva valla elanike arvu muutmine 2017-2023

Haridusvõrgu ümberkorraldamise põhjused ja eesmärgid – Koit Nook

Protokollile on lisatud üheksa slaidi.

Ülevaade OECD raportist „Nutikas kahanemisega kohanemine Eestis“.
Põhisõnumid ja haridusvõrgu korrastamise vältimatu vajaduse põhjendused Eesti kohalikes omavalitsustes.

Raportit on tutvustatud ka Põlva Vallavolikogus.

Haridusvõrgu ümberkorraldamine Põlva vallas on vältimatu, mida kinnitavad ka vallavanema poolt esitletud eelarvenumbrid.

Eelarve vahendite parem kasutamine, nt

- liikumisõpetaja ja muusikaõpetaja rakendamine kõikides lasteaedades
- eripedagoogi ja logopeedi teenus kõikides lasteaedades
- õpetaja abide lisatasuks
- võimalus psühholoogi teenuseks
- efektiivsem juhtimine ja administreerimine
- vähemalt 3. kooliastmes liitklasside vältimine, mis on võimalik, kui kõikides tegevuskohtades/koolides ei toimu õppetöö kolmes kooliastmes.
- olemasoleva ressursi parem ärakasutamine, nt õpetajad ja tugispetsialistid– täiskoormus, tehnilised vahendid.
- ei pea tingimata mõtlema tegevuskohtade vähendamisele, küll aga kooliastmete vähendamisele

Koosolekul sõnastatud arvamused ja küsimused seoses koolide ümberkorraldamisega

- riik ütleb kohalikule omavalitsusele, et toimetulemiseks tuleb teil oma koolivõrk korda teha ehk kasutada valla tulusid otstarbekalt
- töörühm peab leidma lahenduse, mis on majanduslikult efektiivne, jätkusuutlik, kus on need koolid/õppekohad, kus ei ole kolmandat kooliastet
- koolide puhul ei ole teema ainult juhtimisstruktuuri ümberkorraldamine
- klassikomplektide suurus on oluline tegur
- Parksepa ja Võnnu koolidega ei saa konkureerida, sest meil pole võimalik pakkuda nõ torukooli 1-12. klass
- töörühma eesmärk on teha koostööd, vaadata valla haridusvõrku tervikuna ja jõuda kokkulepeteni kuidas järgnevatel aastatel paremini toime tulla
- haridusvaldkonnas kasutatav rahaline ressurss on ühine ja üks Põlva valla raha, mis ei saa kasvada teiste valdkondade arvelt, ümberkorraldused Põlva valla koolivõrgus on möödapääsmatud
- rahalist ressursi peab jaguma ka õpikeskkonna jaoks (hooned, sisustus, ...)
- Ahja koolihoonesse on investeeritud üle 600 tuhande euro
- ümberkorraldamise protsessist ei jäeta kõrvale ühtegi kooli, hoolimata sellest üks konkreetne kool on oma pinnakasutuselt optimaalne ja õppekohad peaaegu täidetud
- kõige tähtsam on laste heaolu
- lapse koolipäev läheb pikemaks, kui peab sõitma kaugemale
- optimaalne koolivõrk - nii et lastel on hea ja õpetajad väärtustatud – muudatused on vajalikud ja möödapääsmatud
- Põlva Kool ei mahuta kindlasti kõiki Põlva valla lapsi ja sellist eesmärki ei ole kunagi olnud
- Põlva Koolis ei ole piisavalt ressursi, et tagada piisav tugi (tugispetsialistid) kõikidele lastele, kes seda vajavad
- Tilsis võiks sarnaselt Ahjaga olla kool ja lasteas samas hoones, mis säästab majanduskulusid
- Tilsis võiks lasteas ja kool ja kultuuritegevus toimida üheskoos
- kool ja lasteas ühes majas võimaldaks vajadusel ka töötajaid asendada
- haridusasutuste hoonete majanduskuludega tegeleb vallavalitsus
- kui majas ei ole juhti, siis on asutuse sisuline tegevus korraldamata/juhtimata
- õpetajad, töötajad on emotsionaalselt seotud praegu ametis oleva direktoriga

- kui koolis on õppejuht olemas, siis on õppe- ja kasvatustöö korraldatud ja kooli igapäevane elu toimib
- oma maja tunde ära kadumine on palju ohtlikum, kui see, et asutuse juht (direktor) pole iga päev majas
- suured pered, kus lapsed õpivad erinevates kooliastmetes, viivad tõenäoliselt ka nooremad lapsed suurema lapsega kaasa teise kooli, kui kodule lähimas koolis III kooliastet ei ole
- väga oluline on kommunikatsioon Põlva Vallavalitsuse poolt avalikkusele ja vanematele
- kui erinevad õppekohad on üks asutus, siis on võimalik koondada väikeklassid (tõenäoliselt lapsed kes vajavad rahulikumat keskkonda) mõnda väiksemasse õppekohta, näiteks Tilssi või Ahjale
- praegu on erinevad koolid (erinevad asutused), vanem on valinud/otsustanud, et tema laps õpib just selles koolis ja vald ei saa sõidutada lapsi ühest koolist teise
- toitlustamise teema lahendamisel tuleb vaadata kõiki valla haridusasutusi ja ka teisi halltavaid asutusi (nt hooldekodu) tervikpildina
- koolide ja lasteaedade köökides on praegu kokku 25 ametikohta töötajaid
- milline on kokkuhoid, kui ühes/kahes/... konkreetses koolis pole edaspidi III kooliastet
- kas on arvutused tehtud, kui koolimajja jääb ainult I ja II kooliaste, siis on ju maksumus õpilase kohta suurem, sest samas hoones on lapsi vähem
- kui efektiivseks me saame süsteemi/koolivõrgu teha, et laste heaolu ei vähene
- miks vald ei tegele innovatsiooniga, ettevõtlusega, projektide kirjutamisega, majanduse ergutamisega
- kas juhtimiskulude vähendamine aitab kaasa eelarve probleemide lahendamisele
- kas arutatakse ikka terviklahendusi ehk kuidas saab korraldatud toitlustamine, majandus/haldus
- kui suur on Põlva vallas tugispetsialistidele makstav tööjõukulu kokku
- milliste näitajate saavutamisel saab öelda, et nüüd on koolivõrk efektiivne

Vallavalitsusel on plaanis minna Elva valda tutvuma, kuidas seal on korraldatud ja toimib haridusasutuste toitlustamine ja majandamine/haldus.

Elva vallas köögid asuvad lasteaia, aga töötajad ei ole lasteaia koosseisus, vaid SA Elva Teenused koosseisus <https://elvateenused.ee/uldinfo/>

Sama asutuse ülesandeks on ka Elva valla haridusasutuste hoonete ja rajatiste haldamine, majandamine ja korrashoid. Seega ei ole lasteaia koosseisus majandus/remonditöötajaid.

Kas on võimalik koondada info, kuhu käivad tööle I kooliastmes õppivate laste vanemad?

Palun koolidel (vajadusel hoolekogu abiga) kaardistada – Ahja, Vastse-Kuuste, Tilsa, Mooste – kus töötavad I kooliastmes õppivate laste vanemad. Mitte asutuse nimi ja ametikoht, vaid linn, alev, küla, kus töökoht asub ja kuhu vanemad seetõttu sõidavad igapäevaselt.

Palun edastage info vallavalitsusele kahe nädala jooksul.

Võimalikud rühmatööd järgmisel koosolekul:

- Millised on kitsaskohad/lahendamist vajavad ülesanded on Põlva valla üldhariduskoolide juhtimises ning õppe- ja kasvatustöö korraldamises
- Kaardistada plussid (tugevused ja võimalused) ja miinused (nõrkused ja ohud) olukorras, kus kõikides Põlva valla koolides /kooli õppekohtades ei ole kolm kooliastet ning ettepanekud, millistes õppekohtades, millised kooliastmed ja miks

Koolide tööühma järgmine koosolek toimub 9. märtsil kell 15